

# KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 72 (1)



INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1 avgusta 1933.

## PATENTNI SPIS BR. 10208

**Mauser-Werke A. G., Oberndorf a. N., Nemačka.**

Brzometni pištolj.

Prijava od 27 jula 1932.

Važi od 1 februara 1933.

Ovaj se pronalazak odnosi na automatske pištojje, i to naročito na one, koji su snabdeveni petlićem, a tiče se one vrste pištolja, koji se mogu podešavati za pojedinačno i neprekidno pucanje, a tako isto tiče se i veze jednog pomoćnog magazina, koji služi za povećanje već postojećeg magazina u samom pištolju, sa naročitom kočnicom za zadržavanje zatvarača u njegovom izvučenom, odnosno, radnom položaju.

Prema ovom pronalasku, pomoću jedne polužice, koja se nalazi spolja na jednom od obraza pištolja glave, i koja se po volji može pomerati, isključuje se osiguranje protiv ponovnog opaljivanja na taj način, što se kočiona poluga za petlić ukloni sa njegovog puta. To se postiže time, što je pomenuta polužica snabdevena jednim jezičkom na drugom svom kraju, pomoću kojeg se pomerljivi nokat obarače, koji je pod stalnim pritiskom jedne opruge, pomeri do ispod okidačke poluge 13, i tu zadrži, tako da se, posle opaživanja i kretanja u natrag jedne od spojnica, okidačka poluga zakači svojim jednim udubljenjem za ispuštni noktu obarače, te se i pritisak na obaraču, dokle god traje, prenosi na petličevu kočionu polugu, usled čega se ona drži van petličeve putanje za sve vreme trajanja pritiska. Da bi se, pak, postiglo da petlić okida, tek pošto je se zatvarač vratio u svoj miran položaj, to je, prema jednoj drugoj odlici ovog pronalaska, predviđeno jedno pomerljivo kvačilo, koje je nezavisno od petličeve kočione poluge,

koje, za vreme dok je zatvarač van svoga mirnog položaja, pod dejstvom jedne poluge, zahvata svojim zubom u žljeb načinjen na petliću, te ga zakoči u njegovom zategnutom položaju, a svojim drugim krajem štrči na putanji zatvaračevoj, i to na takav način da pri potpunom zatvaranju zatvaračevom, t. j., kada se zatvarač vrati u miran položaj, taj kraj biva potisnut, a time se i Zub kvačila izvuče iz žljeba na petliću, i ovaj može slobodno da otkoči i proizvede paljenje. Daže, prema ovom pronalasku, postiže se kod pištolja naznačene vrste, koji su snabdeveni i jednim pomoćnim magazinom za povećanje postojećeg, recimo od 10 na 20 metaka, ukočivanje zatvarača u njegovom izvučenom položaju baš pomoću samog petlića. U tome je cilju zatvarač na svome zadnjem kraju snabdeven sa jednim malim povijenim ispuštom, kojim može da zahvati za vrh petlića, pri čemu je dovoljno, da se petlić malo rukom pritisne na dole, pa da se ovo ukočivanje ukloni. Ovo ukočivanje naročito služi da spreči vraćanje zatvarača u miran položaj, pošto se metci iz prvog šaržera izruče u magacin.

Priloženi crteži služe za bolje prikazivanje jednog primera izvođenja ovog pronalaska.

Slika 1 prikazuje okidački mehanizam jednog poznatog tipa automatskih pištojja, koji je preudešen prema odlikama ovog pronalaska i prikazuje delove u položaju za neprekidnu paljbu.

Slika 2 prikazuje okidački mehanizam u položaju za pojedinačnu paljbu.

Slika 3 prikazuje jedan od sastavnih delova slike 1, i to u bočnom izgledu.

Slika 4 prikazuje zatvaračevu kućicu preinačenu prema ovom pronalasku.

Slika 5 prikazuje jedan deo novog pištolja, u bočnom izgledu, zajedno sa polužicom za regulisanje paljbe.

Slika 6 prikazuje pištolj sa pridodatim pomoćnim magazinom.

Slika 7 i 8 prikazuje pomoćni magacin sa delom za utvrđivanje u prednjem i bočnom izgledu.

Slika 9 prikazuje otvoreni pištoj sa zatvaračem ukočenim u otvorenom položaju pomoću magacinskog donosača.

Slika 10 prikazuje pištolj u otvorenom stanju i napunjenim magacinom.

Poznati tip automatskih pištolja, koji je služio kao osnova ovog pronalaska, sadrži osiguranje protiv ponovne paljbe, čije je dejstvovanje u glavnom siedeće: Da bi se sprečilo da se neprekidnim pritiskanjem obarače ispalje svi metci iz magacina, to se još pri početku kretanja zatvaračeve kućice u natrag, okidačka poluga pomeri unazad jednim ispustom na spoljnoj poluzi okrenutim na dole, te se na taj način spreči dalje sprezanje okidačke poluge sa obaračom. Kad se kretanje zatvarača i njegove kućice unapred dovrši, ako rukovalac oružjem i daje pritisaku na obaraču, onda okidačka poluga ne preskače preko obaračinog nokta, već nalegne na zadnji gornji ispust obarače, te ovaj ne može da proizvede nikakvo dejstvo na okidačku polugu. Tek kad pritisak na obaraču popusti i ona se vrati u miran položaj, preskače okidačka poluga preko pomenutog ispusta na obarači i tek sada može obarača da dejstvuje na okidačku polugu.

Prema tome, kod pomenutog poznatog tipa automatskih pištolja nije moguće da se izvrši slučajno ponovno okidanje sve dok se obarača potpuno ne popusti i ponova povuče.

Da bi se, prema ovom pronalasku, automatski pištolj mogao preinačiti od pojedinačne na neprekidnu paljbu, snabdeven je sa spoljne strane jednom polužicom E (sl. 5) za regulisanje paljbe. Ako polužica stoji u položaju »N« (normano) onda pištoj dejstvuje kao i svaki drugi automatski pištolj za pojedinačnu paljbu, t. j. posle svakog okidanja obarače se mora otpustiti i ponova povući. Tom prilikom osigurački mehanizam dejstvuje, kako je gore opisano, da spreči ponovno okidanje u slučaju da rukovalac oružjem besprekidno pritisaku prstom obaraču, jer bi se time svi metci iz magacina ispalili odjednom.

Ako polužica za regulisanje paljbe stoji u položaju »R« onda je pištolj spremjan za neprekidnu paljbu. Time se isključuje osiguravajući mehanizam protiv ponovne paljbe. Tada, sve dokle god traje pritisak na obaraču, pištoj sipa vatru, i svi metci do posled u magacinu, bivaju ispaljeni jedan za drugim. Ako se obarača popusti, onda se i paljba prekida.

Uredaj za ostvarivanje neprekidne paljbe odlikuje se sledećim:

Kada se pomeranjem polužice za regulisanje paljbe iz položaja »N« u položaj »R« pripremi pištolj za neprekidnu paljbu, ispušta A na drugom kraju polužice, pomeri novo predviđeni kočioni nokat S na obarači 25 do ispod okidačke poluge 13. Pomerljivi nokat S ne može nikako da se vrati u miran položaj sve dok je ispušta A u sime radnom položaju. Posle ispaljenog metka, spojna poluga B (koja nije u celosti nacrtana) pomeri okidačku polugu toliko unazad, da udubljenje R na okidačkoj poluzi zahvati za vrh obaračinog nokta S, i ovaj spreg postaje nerazlučiv i nepokretn, sve dok rukovalac ne otpusti obaraču i cilju da perkine paljbu. Pri tome se, pritiskom na obaraču, koja je preko ispušta N na noktu S i okidačke poluge 13 u vezi sa petličevom kočionom polugom 14, ovaj pritisak prenosi i na tu polugu, te se ona ukloni sa petličeve putanje i ostaje u tom položaju sve dok paljba traje.

Čim se polužica za regulisanje paljbe ponova vrati u položaj »N«, pomerljivi nokat na obarači, koji je stalno pod dejstvom jedne opruge, vraća se takode u miran položaj i ne može nikako da dode u dodir sa okidačkom polugom.

Prema gore izloženom, glavna odlika ovog pronalaska sastoji se u tome, što je predviđen uredaj u brzometnom (automatskom) pištolju, pomoću kojeg se, pomeranjem polužice za regulisanje paljbe, dovođi u neprekidnu vezu pomerljivi nokat obarače sa okidačkom polugom, tako da se pritisak na obaraču prenosi i održava i na petličevu kočionu polugu, te se time omogućava ponovno neposredno okidanje, a tako isto i u tome, što se pomeranjem polužice za regulisanje paljbe natrag u položaj »N« ponova stavija u dejstvo mehanizam za sprečavanje ponovne neposredne paljbe. Mogućnost ostvarenja neprekidne paljbe iziskuje još jedan drugi uredaj, koji mora dejstvovati da odmah posle jednog ispaljenog metka, pri kretanju zatvarača i njegove kućice unazad, zapeti petlić bude zadržan u zapetom položaju, sve dok se zatvarač ne vrati u svoj miran položaj.

Zatvaranje automatskog pištolja izvrši se

nešto malo pre nego što zatvarač potpuno zauzme svoj miran položaj. Baš se ta odlika ovog pištolja iskorišćuje da se, prema ovom pronašlaku, postavi jedna zakačka F (slike 1, 2 i 3), koja služi da zadrži petlić u zapetom položaju, ali koja je potpuno nezavisna od petlićeve kočione poluge 14, tako da pri poslednjem kretanju zatvarača biva potisnuta u cilju da osloboди petlić, koji tek tada može da okine i prouzrokuje vatru.

Kao što je na slici 4 prikazano, na zadnjem delu saonica zatvaračeve kućice načinjen je jedan ispust St. Na slici 1 prikazana je zakačka F u okidačkoj kućici 9, koja se može bočno okretati oko jedne osovine (u ravni upravnoj na ravan slike). Pljosnata opruga f održava zakačku pod pritiskom u njenom sedištu i omogućava da ona zakači svojim zubom G u novo predviđeni žljeb (sl. 3) na petliću. Drugi kraj zakačke F svojim ispuštom O naleže na krivi ispuš St, te se pomoću njega zakačkin zub G isteruje iz žljeba na petliću.

Delovanje pri pucanju sledeće je:

Ako se zatvarač sa svojom kućicom nalazi u mirnom položaju, onda je i Zubac G zakačke F isteran iz žljeba na petliću, te na taj način petlić može da okine samo kada je oružje potpuno zatvoreno, t. j. kada se zatvarač nalazi u svome mirnom položaju.

Prilikom ispaljivanja, zatvarač se pomeri u nazad, a sa njime i njegova kućica, te se tim kretanjem unazad zapne petlić. Kretanjem kućice unazad, krivi ispuš St dovede se svojim širim delom ispred ispushta O. Kako u tom položaju ima dovoljno mesta za kretanje zakačke, to je njena opruga potisne da svojim zubom G zahvati u žljeb na petliću, i da ga zadrži sve dotele, dok se zatvarač i njegova kućica ponovno vrati u svoj miran položaj.

Ovaj je uredaj neizostavno potreban, da bi se osiguralo da petlić bude okinut, tek kada je pištolj potpuno zatvoren.

Kao što je na slici 6 prikazano, pomoćni magacin a snabdeven je sa gornje strane priključnim obodom b, koji po svome spojnom obliku tačno odgovara dancetu pištoljevog magacina, i tačno se poklapa sa donjim njegovim otvorom. Na prednjem delu priključnog oboda b načinjen je jedan jezičak c koji ulazi u udubljenje d načinjeno u braniku za smeštaj magacina-vog danceta. Jezičak c snabdeven je rupom f u koju ulazi uobičajena zakačka e. Na zadnjoj strani priključnog oboda, načinjen je jedan ispušt g koji je podešen da može da se uglavi u odgovarajući žljeb i načinjen na donjoj ivici magacina. Da bi se

pištoljev magacin proširio, dovoljno je da se njegovo dance izvadi, i da se pomoćni magacin svim priključnim obodom ugavi na mesto danceta.

Na zadnjem delu zatvarača m izrađen je jedan krivi ispust n sa malim udubljenjem, u koje se može da uglavi gornja obla ivica o petlićeve glave p, i time da ukoči zatvarač u njegovom izvučenom položaju.

Da bi se pištolj, sa pomoćnim magacinom, mogao napuniti, potrebno je u njega smestiti 20 metaka, koji se unose u magacin pomoću dva šaržera. Tom je prilikom zatvarač m ukočen donosačem s i petliće n p na zadnjem delu. Ali, uterivanjem metaka u magacin iz prvog šaržera, uklanja se kočiono dejstvo donosača s na zatvarač, te se zatvarač sada održava u izvučenom položaju pomoću udubljenja na ispustu n i gornje ivice o petlićeve glave, pa i kada se prvi šaržer ukioni, zatvarač se ne može da vratи u miran položaj, pošto stoji u spregu sa petlićem. Prema tome, bez daljeva se može i drugi šaržer namestiti i isprazniti, i iz magacina ukloniti. Prostim pritiskom na petlićevu glavu, ukljanja se spreg između njega i zatvarača, i ovaj se odmah vraća u svoj miran položaj, pri čemu zahvata najgornji metak u magacincu, i smešta ga u ležište. Za vreme paljbe, ovaj spreg između petlića i zatvarača ne može da se ostvari usled brzine kretanja zatvaračevog i njegove žive sile.

Uređajem prema ovom pronalasku postiže se to, da prostim uglavljuvanjem pomoćnog magacina povećava se kapacitet pištolja tako, da se duplo veći broj metaka može smestiti u pištolj, pri čemu je postignuto da se pri odbacivanju prvog ispražnjenog šaržera, zatvarač i njegova kućica ne vraćaju u zatvoreni položaj, te se time otklanja svako ometanje ili prekid punjenja.

#### Patentni zahtevi:

1. Brzometni pištolj naznačen time, što se u cilju prelaza od pojedinačne na neprekidnu paljbu, osiguravajući mehanizam protiv ponovljene paljbe tako preudesi jednom polužicom (E) za regulisanje paljbe, nameštenom na spoljnoj strani pištoljeve glave, da se za sve vreme trajanja pritiska na obaraču, petlićeve kočiona poluga istiskuje i održava van petlićeve putanje.

2. Brzometni pištolj prema zahtevu 1, naznačen time, što se, u cilju isključivanja osiguravajućeg mehanizma protiv ponovljene paljbe, pomoću jednog ispusta na polužici (E) za regulisanje paljbe potisne kočioni nokat (S) obarače (25), koji stoji pod stalnim dejstvom jedne opruge, do ispod

čkidačke poluge (13), tako da je time čvrs-  
to sprečeno svako povratno kretanje po-  
menutog kočionog nokta, pri čemu, posle  
opaljenog metka, unatrag upravljena spoj-  
na poluga (B) natera čkidačku polugu (13)  
da jednim svojim udubljenjem (R) zahvati  
za ispust (N) na kočionom noktu (S) i time  
ostvari postojani spreg, tako da se pritisak  
na obaraču prenosi preko obaračinog nok-  
ta i čkidačke poluge na petličevu kočionu  
polugu, te se ova istiskuje sa putanje pet-  
ličeve, za sve vreme dok pritisak na oba-  
raču traje.

3. Brzometni pištolj prema zahtevima 1  
i 2, naznačen time, što je snabdeven sa  
jednom pomerljivom zakačkom (F), koja je  
nezavisna od petličeve kočione poluge  
(14), i koja, kada se zatvarač nalazi u iz-  
vučenom položaju, pod pritiskom jedne o-  
pruge zahvata svojim zubom (G) u jedan  
žljeb na zapetom petliču, a drugim svojim

krajem (O) štrči na putanju zatvaračeve  
kućice na takav način, da pri povratku  
zatvarača i njegove kućice u miran, odnos-  
no, zatvoreni položaj, zakačka biva izvuče-  
na iz petliča, te ovaj može da okine i pro-  
izvede paljbu.

4. Brzometni pištolj prema zahtevima 1  
do 3, sa pridodatim pomoćnim magaci-  
nom, koji služi za povećanje ugradenog  
magacina, naznačen time, što se ukočiva-  
nje zatvarača u njegovom izvučenom po-  
ložaju vrši neposredno pomoću petliča.

5. Brzmetni pištolj prema zahtevima 1  
do 4, naznačen time što je zatvarač (m) na  
svome zadnjem kraju snabdeven sa jednim  
na dole povijenim ispustom (n) kojim mo-  
že da zahvati, kada se nađazi u izvučenom  
položaju, iza petliča (p), pri čemu je do-  
voljno, u cilju uklanjanja ovog ukočivanja,  
da se petlič nešto malo na dole pri-  
tisne.

Fig.1.

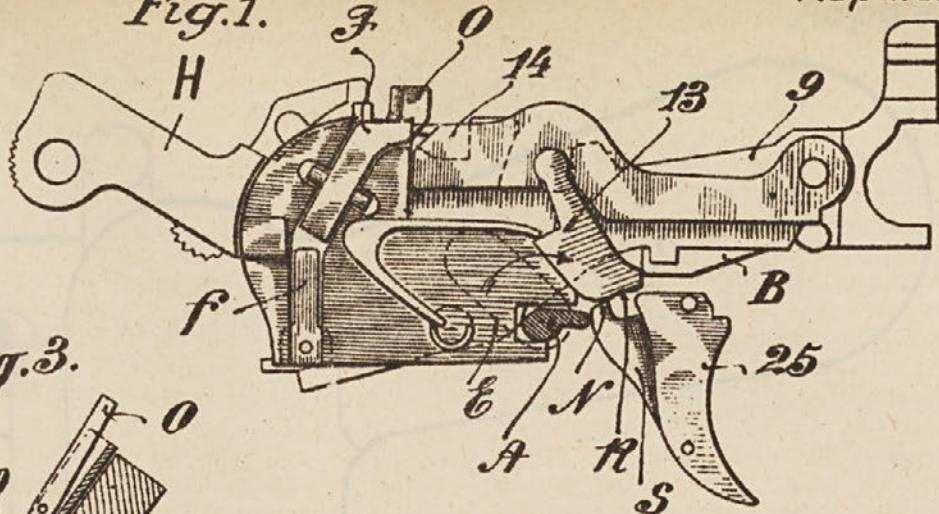


Fig.3.

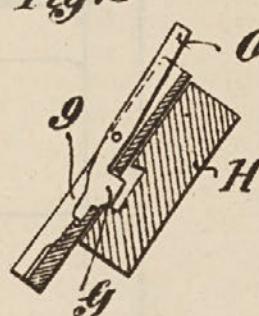


Fig.2.

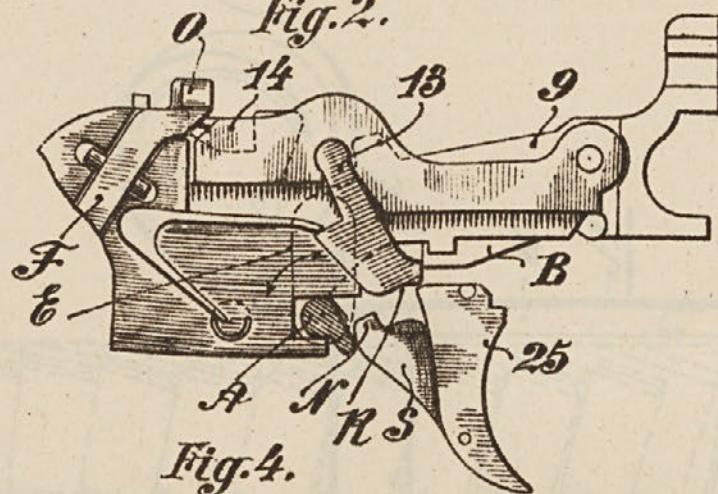


Fig.4.

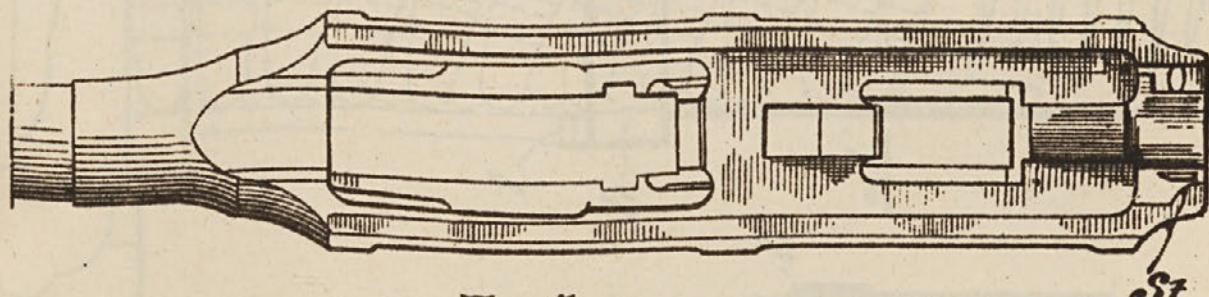
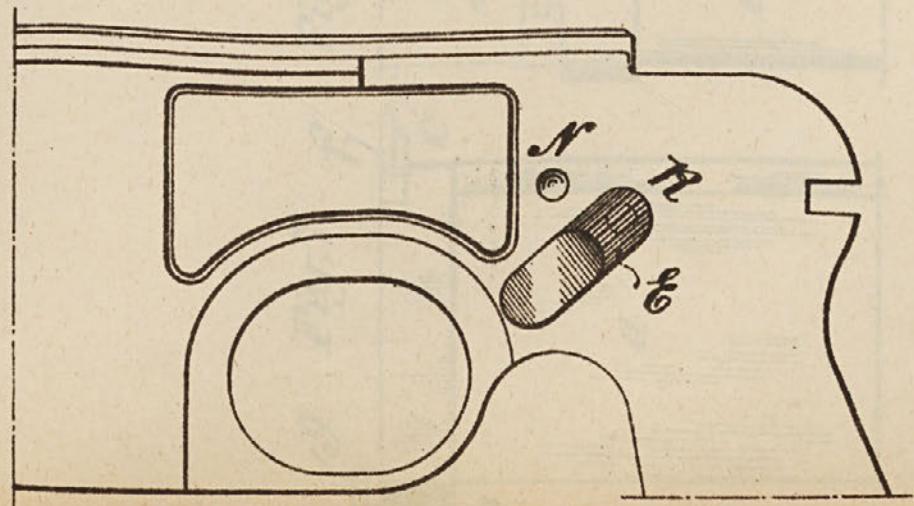
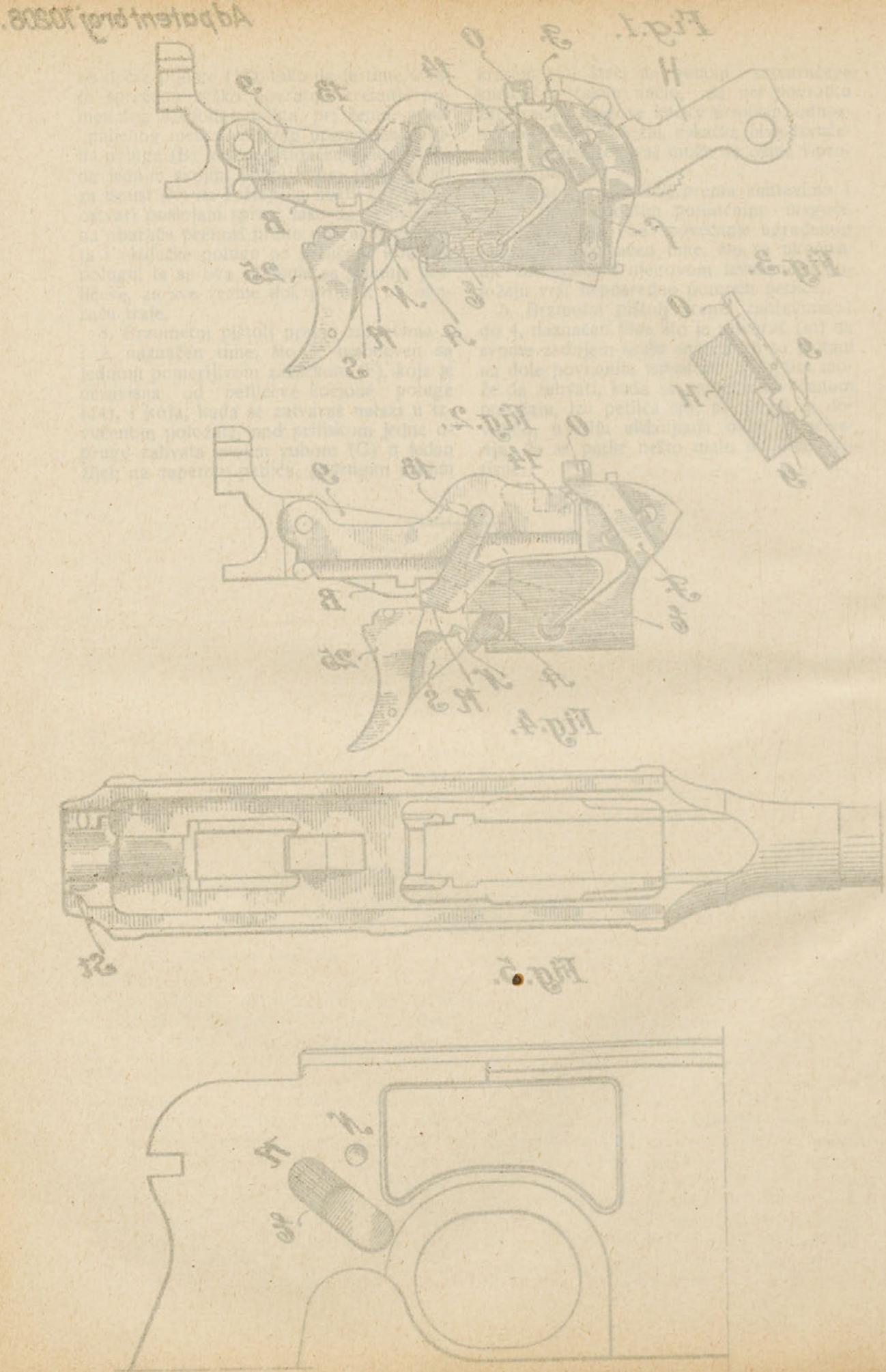


Fig.5.





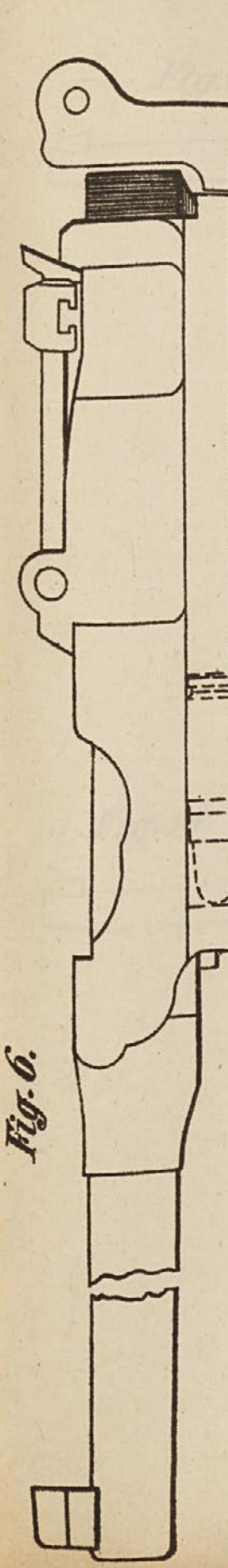


Fig. 6.

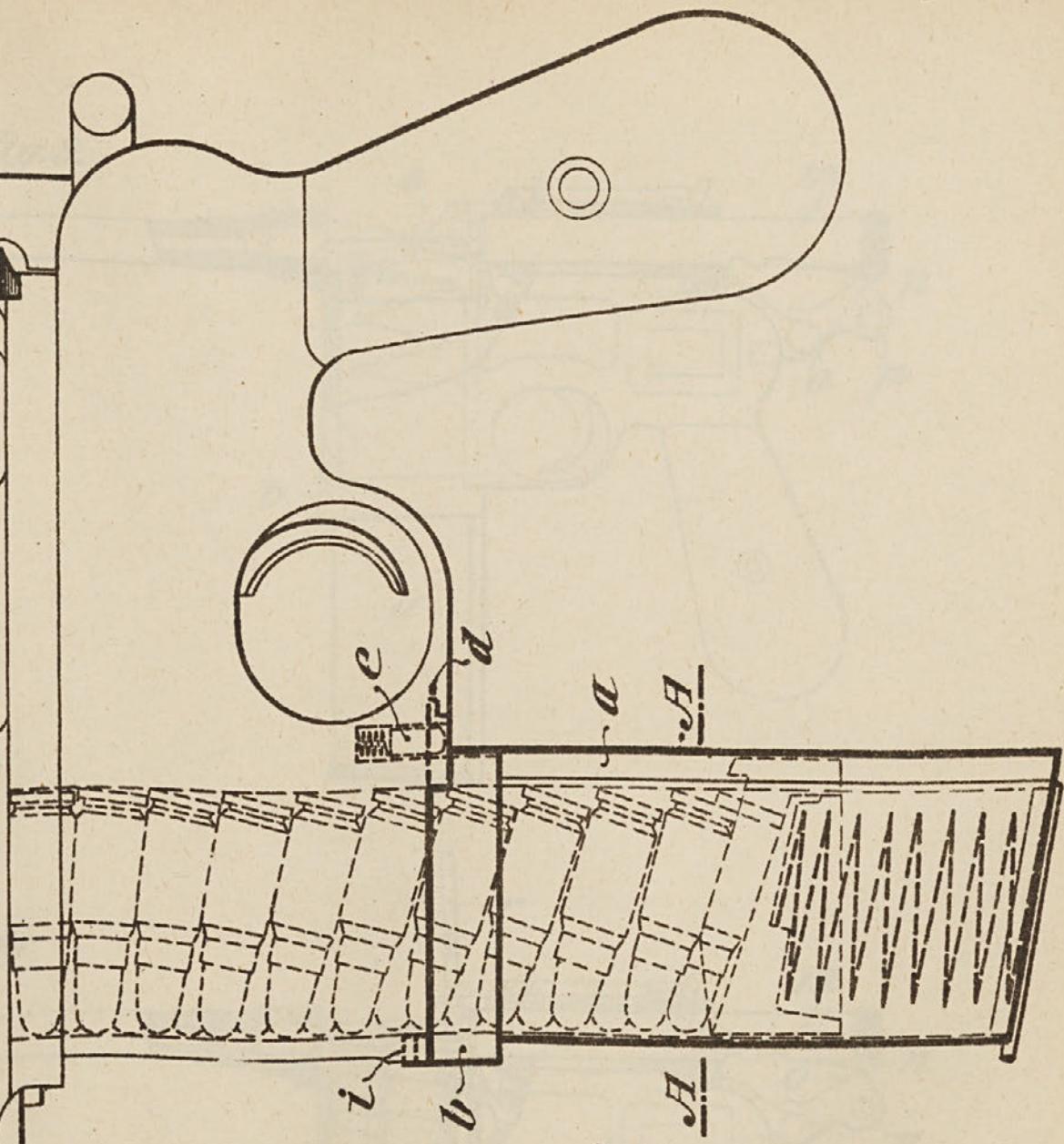


Fig. 7.

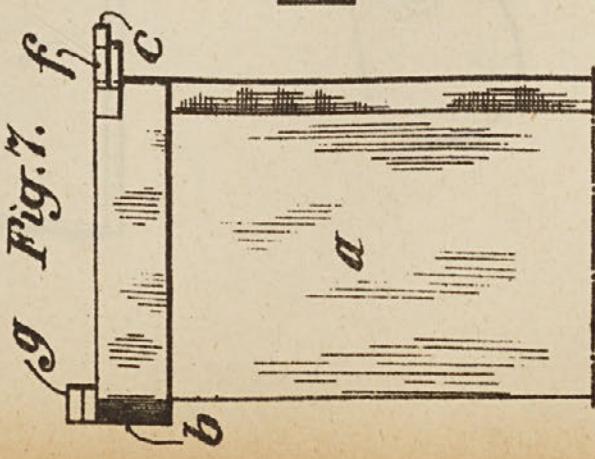


Fig. 8.



Fig. 9.

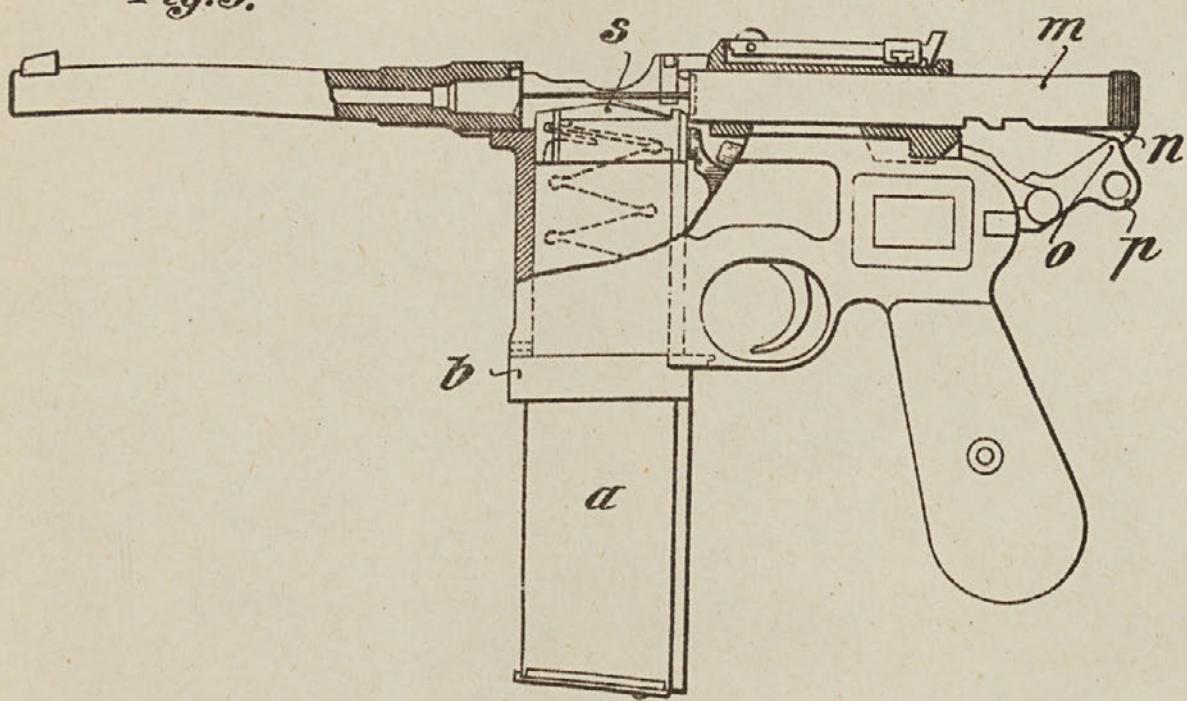
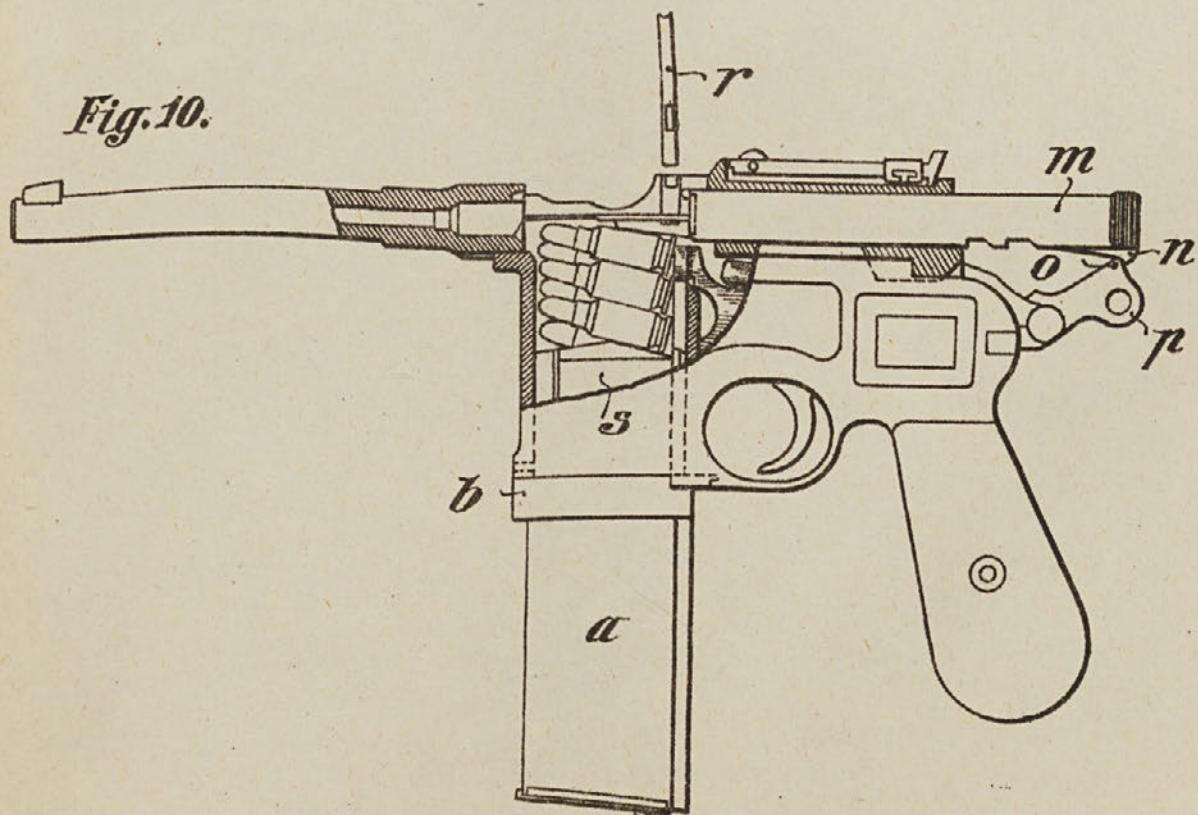
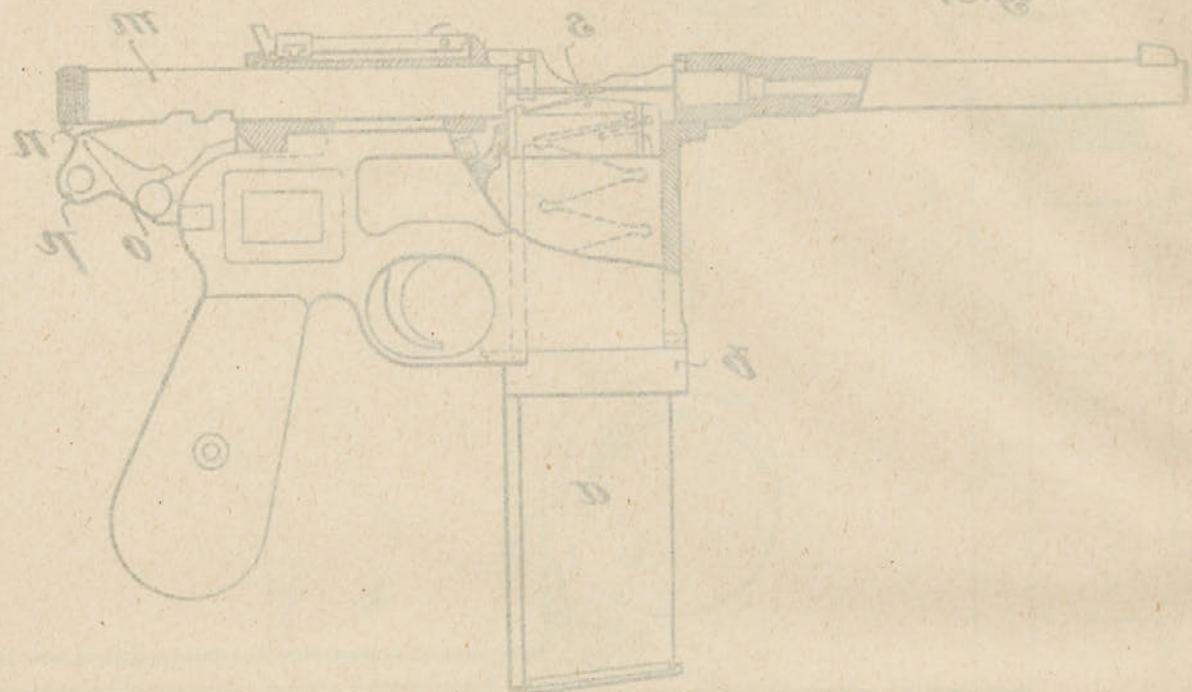


Fig. 10.



80201/2019-01-01

C.R.A.



.ot.gfl

